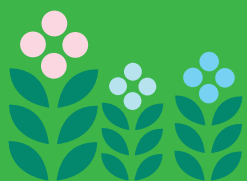

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

ПРОМЯНАТА
В ЕДНО ДЕТЕ
ПРОМЕНЯ
БЪЛГАРИЯ

ГОДИШЕН ОТЧЕТ
2016

ЗА НМД

Национална мрежа за децата е обединение на 137 граждански организации и съмишленици, работещи с и за деца и семейства в цялата страна.

Насърчаването, защитата и спазването на правата на детето са ключова част от принципите, които ни обединяват. Ние вярваме, че във всички политики и практики, които пряко или косвено засягат децата, на първо място трябва да стои най-добрият интерес на детето. Нещо повече, те трябва да се планират, прилагат и наблюдават с ясна оценка за влиянието върху децата и младите хора и с тяхното активно участие.

НАШАТА ВИЗИЯ

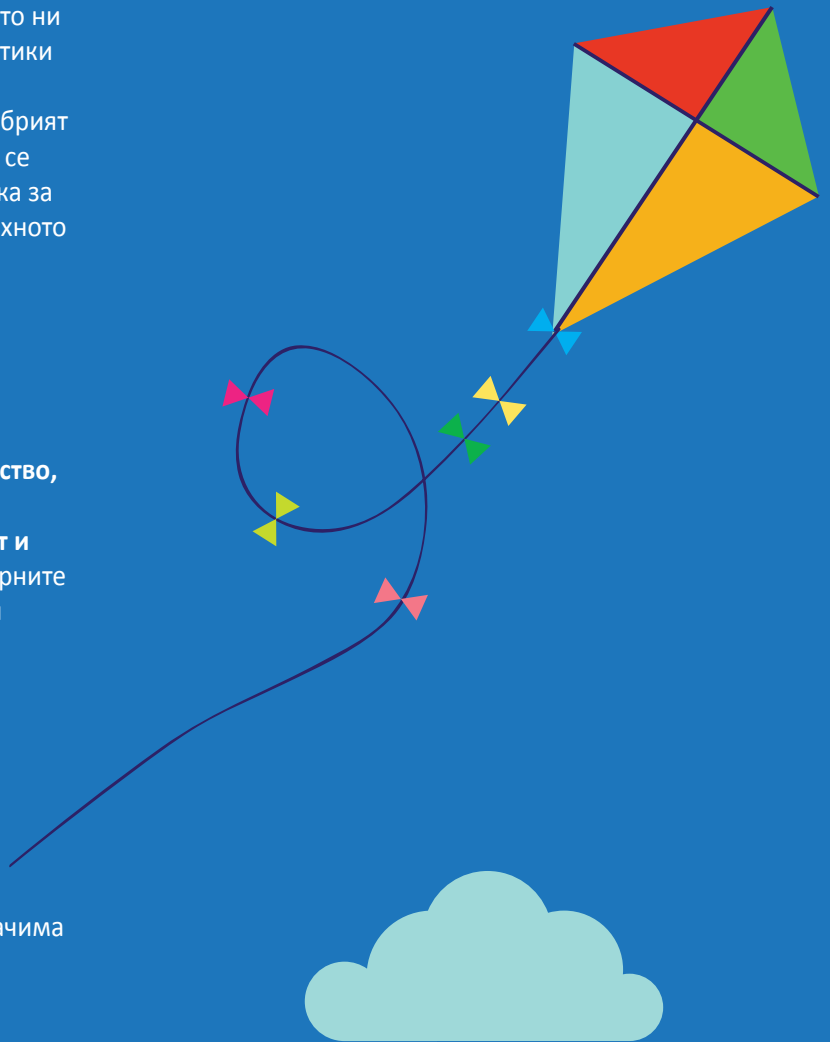
Национална мрежа за децата работи за **общество, в което всяко дете има свое семейство и се радва на най-добрите възможности за живот и развитие**. Съществува хармония между секторните политики за детето и семейството и правата и благосъстоянието на децата са гарантирани.

НАШАТА МИСИЯ

Национална мрежа за децата **се застъпва за правата и благосъстоянието на децата** като обединява и развива широка, обществено значима мрежа от организации и съмишленици.

НАШИТЕ ЦЕЛИ

- Да оказваме влияние за по-добри политики и практики за децата и семействата;
- Да променяме обществените нагласи към правата на детето;
- Да развием модел за участие на децата и младите хора;
- Да обединяваме и развиваме Национална мрежа за децата и организациите, членуващи в нея.

Весела Банова
„Дете и пространство”,
Председател на УС
на Национална мрежа
за децата

Георги Богданов
Изпълнителен директор,
Национална мрежа
за децата

Скъпи приятели,

2016 беше една много специална година за Национална мрежа за децата. През 2016 ние станахме на 10 години и отбелязахме създаването на това уникално за България обединение от съмишленици и организации, които отстояваме правата на децата. Преди 10 години, водени от принципите, залегнали в Конвенцията на ООН за правата на детето 12 организации се събраха и учредиха Национална мрежа за децата като сдружение в обществена полза. Сега, десетилетие по-късно, ние сме вече повече от 140 организации, отстоявайки същите принципи, визия и ценности.

Рожденият ни ден ни даде както поводи за гордост, така и поводи за равносметка. Постигнато беше много и само част от най-значимите успехи и резултати от нашата работа можете да видите на следващите страници. През годините направихме големи пробиви, инициирахме и участвахме в няколко големи реформи за децата на България. Като се започне от затварянето на големите домове за деца и извеждането на децата от тях, развитието на приемната грижа, услугите в подкрепа на семейството и се стигне до новото законодателство в областта на образованието и първите стъпки в реформата на детското правосъдие.

Всяка от тези области е белязана от големи крачки и неминуем прогрес, но работата, която ни очаква е още повече, тъй като никоя реформа, процес или политика не приключва с приемането на нов закон, пътна карта или стратегия. Ежедневната упорита работа е това, което прави реформите реалност и това, което променя живота на хората към по-добро.

И именно това – ежедневната и понякога невидима работа, е нещото, което ние повече от 140 организации, правим всеки ден, за да върнем едно дете в неговото семейство, за да направим училището по-дружелюбно място за децата и за тези, които ги учат, за да осигурим достъпа на една родилка до безплатна консултация и накрая да видим още една усмивка на едно детско лице.

Благодарение на общите ни застъпнически усилия като Мрежа само през последната година можем с гордост да заявим, че десетките изпратени позиции и становища към различните държавни институции, са довели до над 35 конкретни промени в различни стратегии, планове и нормативни документи. И въпреки, че за мнозина този огромен труд, реализиран от всички организации, част от Мрежа за децата, остава невидим и неразбираем, това променя реално живота и ежедневието на децата и техните семейства и движи обществото ни напред в името на тези, за които работим – децата.

Но най-голямата и трудна задача си остава промяната на нагласите на всеки от нас и приемането на детето като пълноправна част от обществото, като субект с права, който има свое мнение и като уникално същество, което има право на специална закрила и подкрепа, независимо от своя произход, социално положение, пол и възраст. Макар и бавно работим за промяна на нагласите за нулева толерантност към насилието над деца – както в семейството, където са 65% от регистрираните случаи, така и в училище, и на улицата. Към равно третиране и специална подкрепа при правораздаването, към етично отразяване на децата в медиите. Само през 2016 година ние сме достигнали до повече от 1 милион българи в социалните медии, за да градим модели на позитивно родителство, приятелска среда в детската градина и училище, в съда и в медицинските заведения.

Днес е необходима енергията на цялото ни общество, за да оставим в наследство една по-сигурна, по-просперираща и по-подкрепяща страна за всеки малък или пораснал гражданин на България. Ние в Национална мрежа за децата вярваме, че ако всеки ден правим малки промени за детето, така че то да стане по-независим и по-успешен възрастен, то ние променяме България!

Весела Банова

Георги Богданов

10 УСПЕХА НА НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА ЗА 10 ГОДИНИ

1. Вече 10 години работим и помагаме на децата на България. Само през последната година **79 044 деца, 36 577 семейства и 8 262 професионалисти са подкрепени** от организациите, членове на Национална мрежа за децата.

5. Национална мрежа за децата бе една от водещите организации в създаването и дебатите около Закона за предучилищното и училищно образование, който определя развитието на 977 086 български деца. Макар, че като всеки нов нормативен акт и той не е свършен като текстове и стандарти за прилагане, за нас той е огромна крачка напред в **реформата на българското образование.**

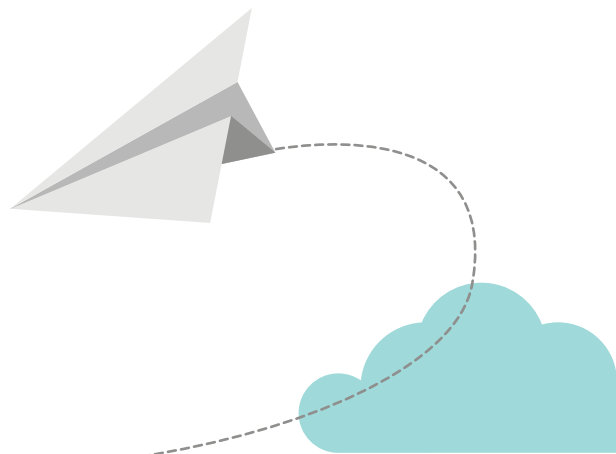
3. Децата в домовете бяха анонимни и често усилията за промяна се фокусираха върху „реформирането“ и „преструктурирането“ на сградите, без това да води до съществена промяна в начина на грижа и живота на децата. Мрежата участва активно в **разработването и прилагането на Визията за деинституционализация** и Плана за действие към нея, в резултат на които над 7000 деца са изведени от домовете и други над 13 600 деца и техните семейства са подкрепени, за да не бъдат настанени в институции през последните 6 години.

2. Да се обединиш около една кауза само по себе си е кауза, а да се обединят над 140 организации, работещи за децата и семействата, сплотени от ценностите за отстояване на правата на детето, е истинско постижение. Мрежата се превърна в **най-голямата коалиция от граждански организации в България** и обедини сектора, за да застане като равностоен партньор и коректив до държавните институции за по-добри закони, политики и практики за детето и семейството.

4. Преди 10 години никой не разбираше какво означава **детско правосъдие**, а днес има **ангажимент от страна на държавата за реформа** в тази област. Това ни дава надежда, че децата правонарушители няма да бъдат третирани като престъпници, а ще имат право на подкрепа и шанс за интеграция. Този закон е важен за над 10 000 деца, които годишно са засегнати от остарелия и неотговарящ на международните и европейски стандарти Закон за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и над 2000 деца, които минават всяка година през затворени институции.

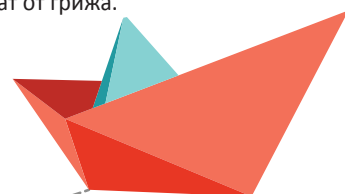
6. Създадохме **Визия за семейна политика и се застъпихме за поемане на ангажимент за разработване на Национална стратегия за детето и семейството.** Работихме активно за ратифицирането на Конвенцията от Ланзароте против сексуалната експлоатация на деца. Борихме се и реализирахме промените в Закона за радио и телевизия, които регламентират етичното отразяване на деца в медиите и предпазването им от вредно съдържание. Това е началото на успеха. По-трудно достижимият успех обаче е да наложим това, което е поставено на хартия, да влезе в живота ни. Всеки ден работим, за да успеем в това.

7. Пет години Мрежата наблюдава как държавата изпълнява своите ангажименти към децата и семействата и създавайки **независимия доклад „Бележник: Какъв е средният успех на държавата в грижите за децата?“** пише оценки, прави препоръки и фокусира общественото внимание към областите, в които правителствата се справят и тези, в които трябва да положат повече усилия.

8. Само през миналата година **над 1,5 милиона българи са достигнали до новините и информацията в сайта ни и в социалните медии**, където промотираме детските права, позитивното родителство и различни форми на подкрепа към родителите. За 10 години Мрежата се превърна в значим и надежден източник на информация в социалните медии, чрез интернет страницата и бюлетина, който ежеседмично се получава от над 6 000 абоната.

9. Над 350 деца и млади хора са имали участие в дейности на младежката мрежа „Мегафон“. Ние развиваме **различни модели за автентично участие на децата и младите хора**, като се консултираме с тях, обсъждаме и провеждаме ключовите дейности на Мрежата заедно с тях. Чрез „Мегафон“ деца, млади хора, професионалисти и организации учат за правата на децата, развиват умения за общуване и упражняват правото си на мнение.

10. Имаме мечта да изградим център за правата на децата в България. Дадохме успешен старт на изключително амбициозния проект за **изграждане на Къщата на децата.** Само за една година успяхме да наберем средства и да закупим земя в центъра на София. Подготвяме документацията за строителството и архитектурен проект, така че Къщата да стане реалност. Над 15 000 деца годишно ще имат достъп до обученията и дейностите в Къщата на децата, а проектът ще се управлява като социално предприятие, в което ще работят и ще се обучават млади хора които излизат от грижа.

ГОДИНАТА В ПОЛИТИКИ ЗА ДЕЦАТА

„Всички организации, свързани с децата, трябва да работят за това, което е най-добро за всяко дете.”

ЧЛ. 3

„Конвенция за правата на детето”
(адаптирано издание за деца, unicef.bg)

Визия за семейна политика

представи Мрежа за децата в Народното събрание на Република България. Документът е резултат от широк консултативен процес, включващ родители, експерти, представители на законодателната, изпълнителната и местната власт, както и граждански организации, работещи с деца и семейства в страната.

13

доклади и анализи са изготвени и популяризирани от Национална мрежа за децата през 2016 година. Те включват и приноса на НМД към Универсалния периодичен преглед на правата на човека и информация за членовете на Комитета за правата на детето на ООН.

60

са позициите и становищата, които са изпратени до държавните институции във връзка с различни сфери на детското благосъстояние у нас. Те са довели до **над 35 промени** в различни стратегии, планове и нормативни документи.

На какво учим децата?

е заглавието на отвореното писмо, което НМД изпрати във връзка със серията от протести срещу бежанците. Писмото алармира за неверни данни и използване на език на омразата, разпространявани от организаторите на протестите, които се цитират от политици и медии. В същото време, непридружени деца-бежанци продължават да бъдат настанявани заедно с възрастни в центровете, лишени са от грижа и достъп до здравни, социални и образователни услуги.

Политика в подкрепа на семействата

В резултат на дългогодишните усилия на организациите членове и обсъжданията за представяне на Визията за семейна политика, в проекта на Национална програма за закрила на детето за 2017 г. бе поет ангажимент за разработване на нова Национална стратегия за детето и семейството.

Целта е развиването на система за целенасочена подкрепа към родителите и възприемане на семейно-ориентиран подход във всички области, засягащи детското благосъстояние – социално-икономически мерки, образование, здравеопазване, жилищно настаняване, закрила на детето, социално подпомагане и други.

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА СТАНА НА 10!

През 2016 г. Национална мрежа за децата отбелязва 10 години от създаването си.

Когато през 2006 година 12 организации се обединяват, за да се застъпват по-добре за правата на децата у нас, те дават началото на Мрежата, която вече 10 години следи политиките и практиките за децата у нас, дава препоръки и решения, зад които стои целта да бъдат гарантирани детските права и базирани на опита на хората и организациите, които работят с и за децата и семействата.

Днес Мрежата обединява 137 организации и над 3000 души, които всеки ден работят с и за децата в България. Много от тях подкрепят най-онеправданите – децата, които живеят в бедност, жертвите на насилие, тези, които нямат достъп до медицинска грижа, не са в училище или пък по някаква причина не могат да живеят със семейството си, както и деца в конфликт със закона. За жалост, и днес в България все още има много деца, които живеят в изключително трудни ситуации.

Много от тези над 3000 души работят за това да не се стига дотам – децата, родителите, учителите, лекарите да могат да разпознават насилието и да помагат то да не се случва, да помагат всяко семейство да бъде подкрепено така, че да може да отглежда детето по най-добрия възможен начин, да имаме по-добро образование, достъпно за всяко дете, децата, които са в конфликт със закона, да не се превърнат във възрастни, извършители на престъпления, а да могат да имат пълноценен живот.

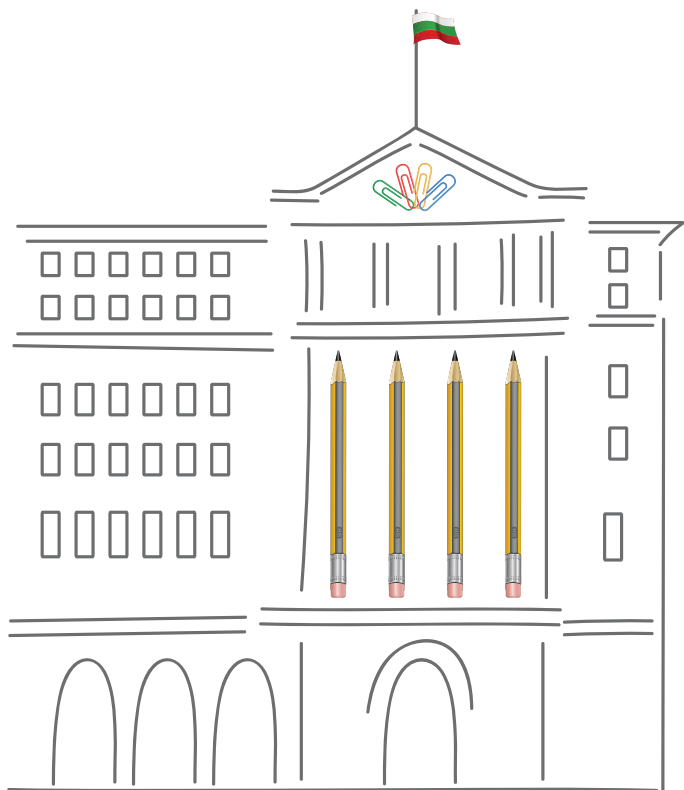
Всички тези хора и организации вече 10 години са обединени от идеята в България всяко едно дете да има свое семейство и най-добрите възможности за живот и развитие, да може да участва във вземането на решения, които се отнасят до него. А всяко семейство да може да осигури това на детето си – с необходимата подкрепа, такава, от каквато се нуждае.

За тези години постигнахме много заедно – и по този повод през цялата 2016 г. разказвахме част от историите на успеха. Кои са супергероите в организациите, които са част от Мрежата и как те променят ежедневно живота на много деца и семейства, можете да видите на страницата на Национална мрежа за децата: <http://nmd.bg/category/10-godini-nmd/>

БЕЛЕЖНИК 2016:

Какъв е средният успех на държавата в грижата за децата?

С годишния доклад „БЕЛЕЖНИК 2016: Какъв е средният успех на държавата в грижата за децата?“ Национална мрежа за децата за пети път оцени напредъка на държавата по изпълнението на собствените ѝ ангажменти към децата в България.

Областите, които „Бележник“ оценява, са пет: Общи принципи по Конвенцията на ООН за правата на детето; Семейна среда и алтернативни грижи; Здравеопазване; Образование и Правосъдие.

Докладът на НМД се издава в две версии: популярна – предназначена за широката общественост, включително децата, и експертна – насочена към специалистите и институциите.

През 2016 г. бе отчетен слаб напредък в държавните политики за децата и средният годишен успех е „среден“ 3.28. За сравнение, успехът на държавата през 2015 година беше 3.20.

Най-високата за 2016 г. оценка бе поставена в област „Здравеопазване“ – добър 3.58, като най-високо оценената подобласт е „Болнична и доболнична помощ“ с добър 4.04.

Положителната промяна е въвеждането на допълнителни изследвания за новородените бебета и децата в предучилищна и училищна възраст. Създадени са и Здравно-консултативни центрове за майчино и детско здраве към областните многопрофилни болници за осигуряване на комплексно обслужване на бременни и деца.

Най-ниската оценка в „Бележник 2016“ е в област „Общи принципи по Конвенцията на ООН за правата на детето“ – среден 2.91, а най-ниско оценената подобласт е недискриминация със слаб 2.00. За пета поредна година не се отчита напредък по ангажимента за създаване на специално звено, което да разглежда случаи на дискриминация срещу деца; страната ни продължава да бъде една от трите страни членки на ЕС, които нямат специализиран омбудсман по правата на детето; продължава да има практики на дискриминация и неравно третиране на деца бежанци, деца с увреждания и деца от ромски произход по отношение на достъпа им до качествено образование, здравеопазване и адекватна жилищна и социална среда.

Област „Семейство и алтернативни грижи“ е с оценка среден 3.00, тъй като въпреки заявения ангажимент от страна на държавата, на практика продължава да липсва цялостен подход за подкрепа на детето и семейството.

Областите „Образование“ и „Правосъдие“ получават еднакви оценки – добър 3.54. Като успех в област „Образование“ се отбелязва приемането на Закона за предучилищното и училищното образование, но преждевременното отпадане на деца от училище продължава да бъде изключително тревожно. В област „Правосъдие“ се полагат усилия и има ясна заявка за реформа в системата на детското правосъдие, но в същото време все още няма реална промяна и липсва координация между действията на различните институции по темата.

Тази година при изготвянето на „Бележник“ **Национална мрежа за децата се допита и до децата и младите хора като проведе 9 фокус-групи и онлайн допитване**, в която се включиха 120 деца на възраст между 12 до 18 г. от цялата страна. Децата поставиха най-висока оценка в област „Правосъдие“ и по-специално в ангажимента на държавата за запознаване на децата с безопасността в интернет. Оценката на децата в тази област е 3.88. Децата пишат най-слаба оценка на държавата в област „Общи принципи по Конвенцията на ООН за правата на детето“, като подобласт „Детска бедност“ получава оценка среден 2.61.

За първи път представянето на документа се състоя едновременно в 8 региона в страната, като освен пред националните власти, проблемите, които Бележникът разглежда, бяха поставени за обсъждане и пред представители на местни власти, училища, здравни заведения, съдилища и други.

Оценките в Бележник 2016

Общи принципи по прилагане на Конвенцията на ООН за правата на детето	2.91
Семейна среда и алтернативни грижи	3.00
Здравеопазване	3.58
Образование	3.54
Детско правосъдие	3.54
Годишен успех	3.28

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ: СЕМЕЙСТВО

„Децата имат право на високо-качествена здравна грижа, на чиста вода, здравословна храна и чиста среда, за да бъдат здрави. Богатите страни трябва да помагат на бедните страни да постигнат това.”

ЧЛ. 9

„Конвенция за правата на детето”
(адаптирано издание за деца, unicef.bg)

Повече подкрепа за осиновените и осиновителите

поиска Национална мрежа за децата при представяне на проект за промени в Семейния кодекс от Министерството на труда и социалната политика. Промените предвиждат да включат отпадане на тайната на осиновяване и въвеждане нови правила при управление на процеса на разглеждане на дела за осиновяване.

Приемна грижа

В рамките на Консултативния експертен съвет (КЕС) по проект „Приеми ме 2015“ участвахме в координацията и разработването на Програма за базисно обучение на специалисти и екипи по приемна грижа. Програмата е създадена на основата на материали, подготвени от наши организации членове и издадена в партньорство с Уницеф – България. Индикаторите и процедурите за мониторинг в рамките на проекта, по които също работихме, представляват първи стъпки за проследяване на качеството на услугата.

Деца в алтернативна грижа

Национална мрежа за децата успя да се застъпи за промени в Плана за деинституционализация за периода 2016-2020 г., свързани с прецизиране на услугите, които ще бъдат разкрити, както и мерки, насочени към разработване на ново законодателство за гарантиране правата на всички деца.

Кампания „Да отворим врати за децата на Европа“

Мрежата е координатор за България на кампанията, която е насочена към подобряване на националните и европейските политики в подкрепа на процеса на деинституционализация. През годината участвахме в няколко международни събития и форуми на европейско ниво, в които споделяхме опита на България в реформирането на системата за грижа и използването на средствата от европейските структурни фондове за развиване на нови услуги и закриването на домовете за деца.

Социалните услуги в подкрепа на децата

Противопоставянето на НМД и други граждански организации на промени в нормативната уредба спря възможността за масово преместване на деца и младежи с увреждания между различни Центрове, както и насочването на възрастни хора и хора с увреждания към услугите за деца. В резултат на поредицата от становища и проведените срещи с Министерството на труда и социалната политика и останалите отговорни институции, през януари 2017 година бе взето решение за отлагане на промените и създаване на работна група, която да предложи конкретни текстове за промяна на спорните текстове в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ: ОБРАЗОВАНИЕ

„Всички деца и млади хора имат право на основно образование, което трябва да бъде бесплатно. Богатите страни трябва да подкрепят бедните в постигането на това. Дисциплината в училище трябва да уважава човешкото достойнство. Младите хора трябва да бъдат насърчавани да достигнат най-високите нива на образование, на които са способни.“

ЧЛ. 28

„Конвенция за правата на детето“
(адаптирано издание за деца, unicef.bg)

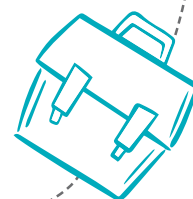
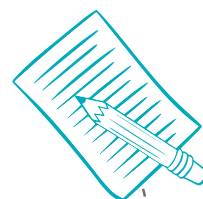

Новият закон за предучилищното и училищното образование

и стандартите към него бяха основна тема на работата на Мрежата в сферата на образованието. Сред основните постижения, които новият Закон донесе, е ориентирането на общообразователната подготовка към ключовите компетентности, поставяне на акцент върху приобщаващото образование, припознаването на родителите като партньори и други. През годината участвахме в обсъждането и внесохме девет становища по проектите на новите Държавни образователни стандарти, представени от Министерството на образованието и науката. Повече от 20 конкретни предложения и текстове са залегнали в окончателните текстове на документите като НМД ще продължи да следи прилагането на новото законодателство и да се застъпва за ефективна подкрепа към училищата и създаване на образователна среда, в която родителите са равноправни партньори.

Училището като център в общността

Мрежата продължава да подкрепя развитието на философията и начина на работа на общностното училище, което да бъде отворен и многофункционален център, който създава, поддържа и свързва общността от ученици, учители, родители и други участници в обществения живот на дадено населено място. Тази година към съществуващата мрежа от 13 общностни училища се присъединиха нови 20 училища, които са подкрепяни от 15 организации членове на Мрежата. Училищата се намират в 29 различни населени места в България, повечето от които в малки селища.

СЛУЧИЛИЩЕ

е виртуален ресурсен център, който обединява полезни материали за учители, ученици, родители и професионалисти, работещи с деца. В платформата са събрани различни материали, обучения и добри практики по теми, които вълнуват децата и професионалистите като превенция на насилието, дигитална грамотност, гражданско и здравно образование, приобщаващо образование, предучилищно образование, ученическо самоуправление, работа с родители, отпадане от училище и др. Платформата е достъпна на www.sluchilishte.bg

НМД спря непрозрачно финансиране

на стойност 1.5 млн лв за проекти по ОП „Наука, образование и интелигентен растеж“. Финансирането беше спряно от МОН след подаден сигнал от Национална мрежа за децата. Проверката показва неясноти в процеса на разглеждане и одобрение на проектите, както и недостатъците на самата процедура и критерии при одобрението на проектите по оперативната програма.

Психологическа подкрепа в училище

Вследствие на застъпничеството на Мрежата и други организации и професионалисти, дейността на Националната мобилна група за психологическа подкрепа от училищни психолози беше възобновена. Мобилната група отговаря на необходимостта от намеса в ситуации на криза или насилие над деца – което е ключово за училища, в които няма психолози и педагогически съветници или пък има нужда от допълнителна експертна подкрепа.

Приоритетни теми

в сферата на образованието остават превенция на отпадането от училище и на училищното насилие. От 2016 г. НМД е партньор в реализирането на два проекта, целящи разрешаването на тези проблеми – „Ключ към училище без страх“ и „Разчитане на ранните знаци за отпадане от училище“.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ: ЗДРАВЕ

„Децата имат право на висококачествена здравна грижа, на чиста вода, здравословна храна и чиста среда, за да бъдат здрави. Богатите страни трябва да помагат на бедните страни да постигнат това.”

Чл. 24

„Конвенция за правата на детето”
(адаптирано издание за деца, unicef.bg)

Ранното детско развитие

продължи да бъде една от приоритетните теми на Мрежата. През годината участвахме в редица срещи и конференции по темата, насочени към представяне на добри практики, обсъждане на основните предизвикателства пред специалистите, работещи с деца, и подобряване на политиките в областта.

Фонд за лечение на деца

НМД изрази становище и по проекта за изменение на Правилника за дейността на „Фонд за лечение на деца”, чрез което се присъедини към изразените от редица родители, родителски и граждански организации притеснения за предлаганите промени и липсата на участие от страна на заинтересованите страни в процеса на разработване на новите промени.

Сигнал за нездравословни храни в училищата и детските заведения

Предвид сигналите и оплакванията към НМД, както и от наши колеги от цялата страна, във връзка с предлаганите храни в училищните лавки и неспазването на съответната нормативна регулация, призовахме Министерството на образованието и науката и Българската агенция за безопасност на храните за стартиране извършването на мащабни проверки на спазването на нормативните изисквания в училищните лавки в цялата страна.

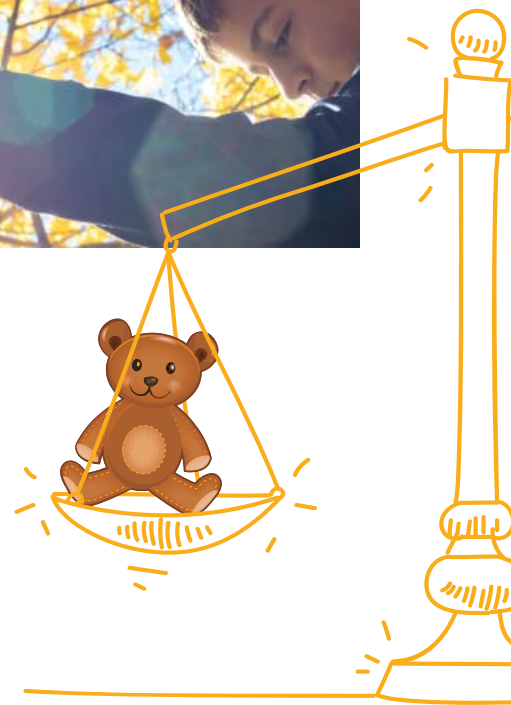
Медицински стандарт Педиатрия

Мрежата приветства включването към основните задачи на педиатрията участие в дейности по превенция на изоставянето, ранно детско развитие, интегрирани здравно-социални услуги за деца и други. В същото време, организацията предложи текстовете на стандарта да бъдат разширени с разбирането за здравето като пълно физическо, психическо или социално благополучие на индивида, а не само липсата на болест. Позицията на организацията членове на Мрежата е, че **създаването на подходяща среда за децата във всички родилни и детски отделения** в страната следва да бъде една от приоритетните задачи в политиката за подобряване на майчиното и детското здравеопазване.

Центрове за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания

Мрежата допринесе към регламентирането на новите Центрове със становище по темата и конкретни препоръки по отношение участието на родителите в изготвянето и съгласуването на медико-социалния план, осигуряване на възможност за придружители на детето, както и прецизиране на текстовете от проекта по отношение насочването на детето, приема и напускането на Центъра и работата на мултидисциплинарния екип.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ: ПРАВОСЪДИЕ

„Децата, които нарушават закона, не бива да бъдат третирани с жестокост. Те не бива да бъдат затваряни в затвори с възрастни и трябва да продължат да поддържат връзка със семействата си.“

ЧЛ. 37

„Конвенция за правата на детето“
(адаптирано издание за деца, unicef.bg)

Реална реформа в детското правосъдие

През изминалата година голяма част от усилията ни бяха концентрирани върху дебатите по новия проект на Закон за отклоняване от наказателно производство и налагане на възпитателни мерки на непълнолетни лица, както и прилежащите към него промени в НК и НПК. Застъпвахме се за спешно закриване на интернатите за деца, социална подкрепа за децата в конфликт със закона и развиване на специализирани услуги, които да отговарят на нуждите им.

Многократни сигнали

за деца с диагностицирани тежки заболявания, психично страдание, деца с неправомерно удължен престой в Социално-педагогическите интернати (СПИ), формален учебен процес, съмнения за сексуално насилие и много други подаде Национална мрежа за децата. Напомнихме, че макар че реформата в детското правосъдие се обсъжда активно, това е крайно недостатъчно, за да гарантира правата на децата, които са настанени в СПИ в момента.

Реформа в съдебната система

В резултат от изразено становище на Национална мрежа за децата относно Пътна карта за изпълнението на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, в документа бяха включени няколко важни мерки, свързани със създаване на ясен механизъм за координация между всички заинтересовани страни и стандарти за качество на услугите при отклоняване на непълнолетни деца в конфликт със закона.

Развиване центрове за права на децата

През годината стартира проектът „Развиване на Центрове за права на децата в конфликт и в контакт със закона“, подкрепен от Фондация Велукс. Той има амбиция да подкрепи реформата в системата за детско правосъдие като развие модели на услуги за деца в конфликт или контакт със закона и допринесе за промяна на обществените нагласи спрямо тези групи деца. През годината бяха извършени редица подготвителни дейности като свикване на Консултативен съвет, състоящ се от представители от всички заинтересовани страни.

Нулева толерантност към насилието над деца

Кръгла маса по проблемите на насилието и агресията сред и срещу децата се проведе в Народното събрание по инициатива на Комисията за взаимодействието с неправителствените организации съвместно с Национална мрежа за децата. Като резултат от кръглата маса бе сформирана работна група, в която се включиха няколко парламентарни комисии, начело с Комисията за взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите, представители на няколко министерства, ДАЗД, АСП, УНИЦЕФ, Национална мрежа за децата и редица други граждански организации.

ДЕТСКО УЧАСТИЕ

До днес през младежка мрежа „Мегафон“ са преминали близо 140 деца и млади хора. Новите попълнения през 2016 г. са 20 младежи на 14-17 годишна възраст, представители съответно на 10 организации членове на Мрежата.

Програма Мегафон

Младежка мрежа „Мегафон“ е платформата за детско и младежко участие на Национална мрежа за децата (известна още като „малката мрежа в голямата мрежа“). В нея членуват деца и млади хора, които са доброволци или са подкрепяни от организации членове на Мрежата. Заедно с младите Мегафон-ци ние планираме, подготвяме и провеждаме ключови наши дейности и кампании, за да може с тяхна помощ те да бъдат възможно най-полезни за децата в България. А в хода на това **обсъждаме и упражняваме правата на децата и по-специално – правото им на мнение.**

До днес през младежката мрежа са преминали близо 140 деца и млади хора. В момента Национална мрежа за децата работи активно с 30 от тях, а новите попълнения през 2016 г. са 20 младежи на 14-17 годишна възраст, представители съответно на 10 организации членове на Мрежата.

За да го има „Мегафон“, за да се включват в него нови и нови деца и млади хора, и за да развият те своите знания и умения, свързани с правата им, Национална мрежа за децата ежегодно от вече четири години организира серия от три дейности за изграждането на капацитета на младежите и на техните организации. Това са т.нар. **Есенно училище по правата на децата, Пролетна среща на Мегафон и Детски и младежки панел към Годишната среща на Национална мрежа за децата.**

От 2016 г. създадохме „Програма Мегафон“. В нея обединихме и концептуализирахме на ново не само тези три дейности, но също

и трите най-важни ежегодни публични дейности на Национална мрежа за децата – наградите „Златна ябълка“, доклада „Бележник“ и **Младежки форум „Voice it“**. Така оформихме уникална програма за изграждане на капацитета не само на децата и младите хора в Мегафон, но също и на организациите членове на Мрежата. Нейната цел е участниците да научат повече за своите права и най-вече за правото на мнение и участие, да обсъждат начини за отстояването им в ежедневието, да ги въвеждат в дейността на своите организации и не на последно място – да ги упражняват в хода на дейностите по Програмата.

Програма Мегафон е като двугодишно обучително приключение. В първата година младите участници преминават през трите описани по-горе обучителни дейности и трите публични дейности. В първите, за да развият знанията и уменията си за правата на децата, а вторите, за да ги упражняват в такива сфери, които са им интересни и важни. Във втората година същите участници определят свои роли „по интереси“ – кофасилитатори, PR-и и застъпници, – които вече от позицията на опита, интересите и бъдещите си професионални планове подпомагат новодошлите мегафон-ци при включването им в дейностите от първата година. През подобен процес преминават и възрастните професионалисти от участващите организации членове, но много повече от позицията на подкрепящи младите хора специалисти и през призмата на организационното развитие, което те търсят.

„Децата имат право да дават своето мнение, когато възрастните взимат решения, които ги засягат. Също така те имат право тяхното мнение да бъде зачитано.“

ЧЛ. 12

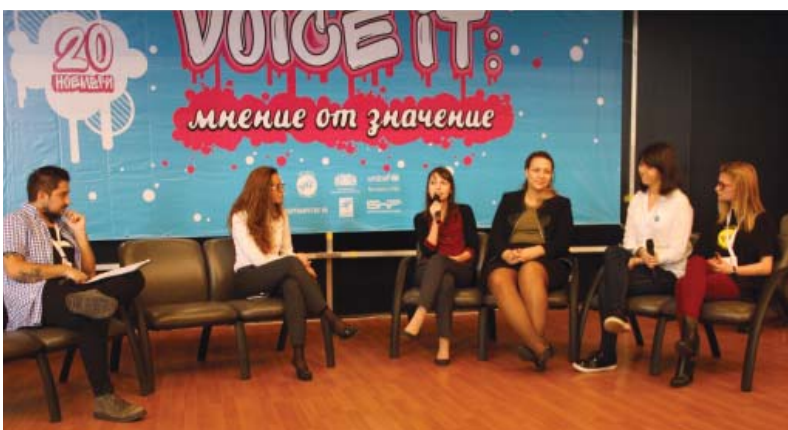
„Конвенция за правата на детето“
(адаптирано издание за деца, unicef.bg)

Детско участие

И през 2016 г. Национална мрежа за децата осъществи значими дейности и събития, свързани с развитието на детското участие. Пилотирането на Програма „Мегафон“ постави рамка и внесе последователност в случващото се с Младежката мрежа „Мегафон“, ролите в нея и възможностите за включване. Преди старта на Програмата обаче, работата по детското участие премина през няколко ключови момента:

- С началото на 2016 г. официално стартира и **проектът „Права на децата и съда“**, който се изпълнява в партньорство с други организации, работещи с и за деца от Унгария, Румъния, Италия и Великобритания. Целите на проекта предполагаат Секретариата на Мрежата да провежда ежемесечни консултации с две групи от деца в осми клас в София и Панагюрище. Финалният резултат, който се търси в края на проекта, е да бъде създадена компютърна игра, изцяло на базата на съвети, опит и препоръки към децата. Темата, която играта ще разглежда, е съдебната система и как едно дете може да се ориентира в нея по време на съдебно дело.
- Младежка мрежа „Мегафон“ проведе своя **Конференция на бъдещето** през април. Целта беше да си припомним какво се е случило до този момент в историята на Мегафон, също така да опресним визията и да поставим нови цели за периода 2016 – 2020. Именно в рамките на конференцията се оформи по-конкретно идеята и нуждата от програма за участието на деца и млади хора. В резултат на това Секретариатът започна подготвянето на Програма „Мегафон“.
- На 20 ноември 2016 г. проведохме за втора поредна година **младежки форум „Voice it: Мнение от значение“**. Поводът отново бе годишнината от подписването на Конвенцията на ООН за правата на детето, а фокус на събитието стана правото на мнение. Повече от 200 млади хора участваха във форума, който продължи цял ден и разгледа теми като „Правото на участие в училище и в съдебната система“, „Какво е нужно, за да станеш лидер“, „Правата на децата в медиите“, и други.

КОМУНИКАЦИИ ЗА ПРАВАТА НА ДЕЦАТА

Национална мрежа за децата настоява за гарантирането на правата на децата, чиито истории са отразявани от медиите.

Децата в медиите

И през 2016 година Национална мрежа за децата продължи да настоява за гарантирането на правата на децата, чиито истории са отразявани от медиите, особено, когато става дума за истории на деца, жертви на насилие или в друга уязвима ситуация.

За годината Мрежата подаде общо пет сигнала за недопустимо отразяване на случаи на деца, като настоя за пореден път за проследяването на спазването на Закона за радиото и телевизията, който регламентира начините и критериите за отразяването на случаи на деца, за спазването на Етичния кодекс на българските журналисти, за подписването на споразумение между Държавната агенция за закрила на детето, Съвета за електронни медии и доставчиците на медийни услуги.

Беше отправено предложение и до Парламентарната комисия по медиите за организиране на специална среща, на която да бъдат взети решения.

Историята на успеха

През 2016 г. Мрежата създаде нова рубрика на сайта си „10 години НМД“, в която разказва историите на успеха. Това са историите на конкретни деца и семейства, чиито живот е бил променен, благодарение на усилията на организациите в Мрежата, историите на личности, които са лидери на промяната, както и блиц интервюта с представители на организации членове на Мрежата, които разказват за своята дейност. Общо 64 разказа бяха споделени през годината в новата рубрика на сайта.

Над 62 000 души

са последователите на страницата на Национална мрежа за децата във Facebook, където се публикуват над 160 статии и визуални материали месечно. Новините, които НМД публикува, достигат до почти 1 милион души. На сайта на НМД всеки ден се публикуват актуални новини за децата и семействата у нас. Той има средно 24 000 уникални посещения на месец. Бюлетинът на Мрежата достига всяка седмица до близо 6 000 абонати.

Вие също можете да харесате страницата ни в социалната мрежа www.facebook.com/nmdbg и да посетите нашия сайт www.nmd.bg.

КЪЩАТА НА ДЕЦАТА

Къщата на децата ще осигурява активна и развиваща среда за деца от цяла България от различни групи, възрасти, семейства и интереси.

Това ще е едно общодостъпно, съвременно пространство за обучения и събития с амбицията да се превърне в национален център за застъпничество за правата на децата.

Къщата на децата ще бъде място, където децата ще имат възможност да получават знания и да развиват уменията, които ще им бъдат необходими, когато пораснат, а специалистите ще могат да развиват своята компетентност.

Къщата ще се управлява като социално предприятие и в нея ще бъдат наети на работа младежи, които излизат от институции или приемна грижа, така че да придобият трудови умения и да имат шанс за достойно бъдеще.

През 2014 г. Общото събрание на Национална мрежа за децата взе решение за създаването на Къща на децата, която да се превърне в център за защита и обучение на децата в техните права. След повече от година усилия, след защитата на идеята пред донори и дарителски фондации като ОАК и VELUX, през 2016 г. постепенно мечтата за Къщата на децата започна да става реалност.

През август 2016 г. Национална мрежа за децата успя да определи парцел и да го закупи с дарени средства. Предстои обявяването на публичен конкурс за идеен проект, след което ще се пристъпи към следващия етап от проекта – изготвяне на архитектурен план. Къщата на децата ще се намира в центъра на София, в близост до бул. „Христо Ботев“ и ще е на 825 кв м. Първата копка за строежа се планира през 2017 година.

Къщата ще отговаря на всички условия за т.н. „**приятелска към децата среда**“. В нея ще има зали за събития и интерактивни занимания, стаи за срещи и обсъждане на актуални за децата на България проблеми и въпроси, офиси за администриране на дейността на Национална мрежа за децата, кухня, кафетерия и hostelска част, която да осигурява устойчивост на Къщата като социално предприятие.

Има проекти и цели, постигането на които изисква време, постоянство, вяра и много средства. Точно такъв проект е Къщата на децата. Може да изглежда амбициозен за България, където в момента проблемите на оцеляването не са малко. Но въпреки това, ние трябва да вярваме и да **виждаме бъдещето на страната ни като място за осъзнати и развити личности и лидери.** И в общност да работим за тази страна на бъдещето.

Вие също можете да помогнете да поставим основите. Дарете за изграждането на Къща на децата на сайта на Мрежа за децата – <http://nmd.bg/en/donate-online/> или в международната дарителска платформа Global Giving – <https://www.globalgiving.org/projects/help-140-bulgarian-ngo-to-build-house-of-children/>

Бъдете архитекти на бъдещето!

ГОДИШНИ НАГРАДИ „ЗЛАТНА ЯБЪЛКА“

награди
**Златна
ябълка**

награди
Златна ябълка
2016

Национална мрежа за децата организира за шеста поредна година церемония за връчването на награди „Златна ябълка“. Отличията са признание към усилията, вложени от различни хора, организации и институции за подобряването на живота и благосъстоянието на децата в България. Призовете бяха връчени в навечерието на Деня на детето 1 юни във Военния клуб в София.

За **„Герой на децата“** беше избрана **Вера Кирилова от Пловдив**, мрежови координатор на Националния алианс за работа с доброволци за организирането на редица доброволчески инициативи, включващи млади хора или в полза на деца в неравностойно положение. Историите на 16 героя на децата бяха разказани в категорията, а победителят беше избран след онлайн гласуване от широката публика.

Президентът **Росен Плевнелиев** беше удостоен със **Специална награда** за неговите системни усилия и подкрепа по темите, свързани със защита на правата на децата и включването им в дневния ред на различните власти на страната.

Награда за цялостен принос към Национална мрежа за децата получи **Ирена Янкова от училищното настоятелство** със основно училище „Христо Ботев“, с. Търнава.

Тази година наградите бяха връчени в **10 категории**, посветени на 10-ия юбилей на Национална мрежа за децата:

„Герой на децата“, „Училище“, „Болница“, „Община“, „Журналист“, „Благотворител“, „Вдъхновител“, „Кампания или социална иновация“, „Награда за цялостен принос“ и „Специална награда“.

В различните категории бяха номинирани общо **40 личности и институции**.

Призът за **Училище** отиде при **ОУ „Христо Ботев“**, с. Гълъбник, община Радомир за активната им работа с деца, застрашени от социално изключване и отпадане от образователната система.

Наградата **Болница** беше присъдена от журито на **МБАЛ „Д-р Христо Стамболски“** от град **Казанлък** за включването на социален работник в родилното отделение, който консултира бременните и майките, при които има риск от изоставяне на децата.

Призът за **Община** спечели **община Велико Търново** за ефективната работа на местната администрация в последните 10 години за целенасочено изграждане на устойчива мрежа от социални услуги в подкрепа на децата и техните семейства.

Наградата в категория **Журналист** беше връчена на **Детски Дневник** за дългосрочната ангажираност на медията към защитата на правата на децата и социалните каузи.

Отличието в една от новите категории – **„Благотворител“** беше присъдено на **българската компания „Фикосота“ ООД** за дарението в натура на над 10 хиляди литра течни почистващи и хигиенни материали и 7 тона прах за пране, които организации членове на НМД разпределиха на крайно нуждаещи се семейства от цялата страна.

Другата нова награда – **„Кампания и социална иновация“**, отиде при **Reach for Change** и Конкурса **„Промяната“** на **Нова Броудкастинг груп**, който открива социални предприемачи, които подобряват живота на децата.

Наградата **„Вдъхновител“** спечели **д-р Лидия Маринова**, която от дълги години работи активно в град Варна за превенция на изоставянето на деца и за подпомагане на семействата на деца с увреждания, както и за подобряване на здравната култура на родители и деца.

Статуетките на наградите тази година бяха изработени от ученици от **Националната гимназия по приложни изкуства „Свети Лука“** в София. Те са дело на ученици от различни специалности и са изработени от различни материали – дърво, стъкло, метал, текстил, хартия.

РАЗВИТИЕ НА МРЕЖАТА

117

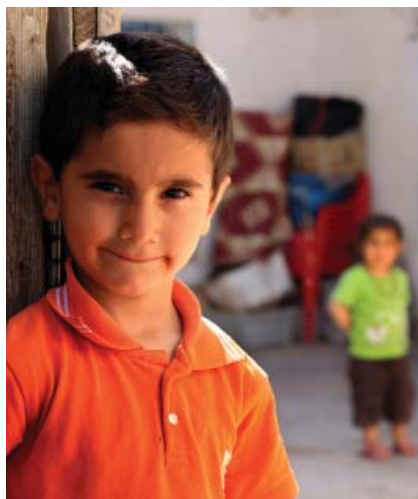
консултации и препоръки е дала Национална мрежа за децата на членовете си и други организации по различни казуси и проблеми, свързани с работата с и за деца, както и на деца и родители, които са насочени към различни форми на подкрепа.

5

са устойчивите партньорства между организации, създадени през Мрежата, с които грижата на организациите за децата, с които работят, е получила нови възможности.

Тематични работни групи

Национална мрежа за децата има четири тематични работни групи, които обединяват членовете ѝ по интереси. Ролята на групите е да поставят за обсъждане основни теми на застъпничество в Мрежата според експертната на организациите, участващи в тях, както и да дават възможност за обмен между самите организации. Групите са: „Семейство“ с 66 участници, „Здраве“ с 43 участници, „Образование“ с 63 участници и „Правосъдие“ с 34 участници, членове на НМД.

13

нови организации, работещи с и за деца и семейства, са се присъединили към Мрежата за 2016 година. Новите членове на Мрежата са от Ямбол, София, Враца, Пазарджик, Дупница, Кюстендил, Варна и Бургас. От тях две работят в сферата на досега на деца с правосъдната система, шест – за достъп до по-добро образование, подкрепа на учителите и подобряване на взаимоотношенията в училище, една – в ромска общност, една с жени и деца, преживели насилие, две за деца и млади хора с увреждания, и една организация, която обединява деца и млади хора в институционална грижа.

Регионална координация

През 2016 г. продължи развитието на новата структура на Мрежата – регионалната координация. Основната цел, която си поставихме с приемането на този механизъм в Мрежата, беше да отговорим на ясно заявената необходимост от членовете на Мрежата за повече застъпнически дейности на местно и регионално ниво, да повишим ефективността на работата в Мрежата и да подкрепим активността и връзките между членовете на НМД.

Мрежата има осем регионални координатори за регионите:

- Североизточен (Варна, Добрич)
- Североизточен централен (Разград, Нови пазар, Търговище и Силистра)
- Северен централен (Русе, Плевен, Габрово, Търново, Ловеч)
- Югоизточен (Бургас, Ямбол, Сливен)
- Югоизточен централен (Стара Загора, Чирпан, Казанлък, Димитровград, Хасково, Кърджали) Югозападен централен (Пловдив, Пазарджик, Ракиново)
- Северозападен (Враца, Бяла Слатина, Видин)
- Югозападен (Перник, Трън, Гоце Делчев, Дупница, Кюстендил, София-област)

Стъпвайки на опита, който натрупахме от началото на работата на механизма, направихме външна оценка и редица обсъждания, с които да подобрим регионалната координация в Мрежата. Вследствие на това, всеки един от осемте региона има свой Регионален съвет, в който е представена всяка една организация член на НМД от региона. Регионалният съвет решава кои са приоритетите на съвместна работа за региона, взема стратегически решения, планира дейностите за региона и участва в дейностите по регионална координация.

Организациите във всеки един от регионите избират една от тях, която да бъде регионален координатор и да отговаря за координацията на решенията от Регионалния съвет дейности, които са както участие в национални инициативи и кампании на Мрежата, така и могат да бъдат специфично регионални инициативи и насърчават сътрудничеството на местно ниво.

Международни отношения

Национална мрежа за децата е член на няколко европейски и международни мрежи и коалиции, с което има възможност за по-добро разпространение и достъп до информация относно случващото се с децата и семействата, както и възможности за застъпничество на европейско ниво. Член и национална партнираща организация сме на европейската мрежа за децата Eurochild, която се застъпва за поставянето на детските права и благосъстояние в центъра на законотворчеството в Европа. Изпълнителният директор на НМД Георги Богданов е и член на Управителния й съвет. Национална мрежа за децата е член, съосновател и заместник председател на черноморската коалиция на организации за закрила на детето ChildPact, която си поставя за цел създаването на механизми за закрила на детето въз основа на адекватна оценка на ситуацията и осигуряване на начини за тяхното финансиране. Член сме и на Международната асоциация „Стъпка по стъпка“, която работи в областта на ранното детско развитие.

През 2016 година участвахме в Осмата среща на европейските коалиции на организации, работещи за правата на децата в Европа, където по покана на организаторите проведохме и панел за обучение и обмен относно организационното развитие на мрежи.

Национална мрежа за децата беше и активно въввлечена в организирането и провеждането на Конференцията на Съвета на Европа през април в София, както в обсъжданите теми, така и в организирането на детското и младежко участие на събитието. Конференцията даде начало на третата Стратегия на Съвета на Европа за правата на детето (Стратегията от София).

Eurochild
Putting children at
the heart of Europe

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

През изминалата година Национална мрежа за децата реализира дейности свързани с обучения, обмяна на опит и добри практики в България и чужбина, успешно осъществени кампании, детско участие, стратегическо планиране и др.

Изпълнението на голяма част от поетите ангажименти беше възможно благодарение на доверието на нашите партньори и финансиращи организации.

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ (едностранен)

В хил. лева

	Прил.	2016	2015
1. Приходи от дейността	3	880	661
2. Разходи за дейността	4	(930)	(615)
Резултат от дейността		(50)	46
3. Финансови приходи	5	-	5
4. Финансови разходи	5	(2)	(2)
Резултат		(52)	49

СЪКРАТЕН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

В хил. лева

АКТИВ				ПАСИВ			
РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	Прил.	2016	2015	РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	Прил.	2016	2015
Б. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ				А. СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
II. Дълготрайни материални активи		521	3	VI. Резерви		78	130
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ Б:	6	521	3	ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ А:		78	130
В. ТЕКУЩИ АКТИВИ				В. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, в т.ч.			
III. Вземания	7	14	5	до 1 година		15	-
IV. Парични средства	8	732	264	над 1 година		20	-
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ В:		746	269		9	35	-
Г. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ				Г. ФИНАНСИРАНИЯ И ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ			
		-	241	до 1 година	10	1 154	383
				над 1 година		643	383
СУМА НА АКТИВА		1 267	513	СУМА НА ПАСИВА		1 267	513

Списък на проекти, изпълнявани от Национална мрежа за децата

- **Сътрудничество и мониторинг за реализиране правата на децата**, донор УНИЦЕФ България – продължителност на проекта 20 месеца до ноември 2017 г.
- **„Развитие на общностни училища в България – фаза 2”**, донор Фондация Чарлз Стюърт Мот – продължителност на проекта 24 месеца до юни 2018 г.
- **„Визия за семейна политика в подкрепа на децата и семействата в България”**, донор Програма за подкрепа на НПО в България по ФМ на ЕИП, продължителност на проекта 18 месеца до април 2016 г.
- **„Child Rights Hubs”**, донор фондация Велукс, продължителност на проекта 36 месеца до 30 март 2019 г.
- **„Права и съдилища за децата”**, донор програма Правосъдие към ЕК, продължителност 24 месеца до септември, 2017 г.
- **Институционална подкрепа за изпълнение на Стратегия на НМД 2015 – 2020**, донор фондация ОАК, продължителност 36 месеца до юни 2019 г.
- **„Rescue: Разчитане на ранните сигнали за отпадане от училище”**, донор програма Еразъм+, продължителност на проекта 36 месеца до септември 2019 г.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

всички суми са в хил лева, освен ако не е оповестено друго

3. Приходи от стопанска дейност

	2016	2015
Приходи от дарения с условия	859	641
Приходи от членски внос	13	13
Приходи от дарения без условия	8	7
	880	661

Сдружението не отчита приходи от стопанска дейност.

Приходите от финансиране са приходи по проекти, по които Сдружението е бенефициент и които са признати като текущи в годината, в която са извършени разходите, свързани с тези проекти.

4. Разходи за стопанска дейност

Разходите на Сдружението са формирани единствено от неговата регламентирана дейност.

Анализирани по видове разходи те са:

	2016	2015
Разходи за материали	46	7
Разходи за външни услуги	444	329
Разходи за заплати и възнаграждения	341	215
Разходи за социални осигуровки	64	36
Разходи за амортизации	4	4
Други разходи	31	24
	930	615

КОИ СМЕ НИЕ?

Управителен съвет

НМД има 7-членен Управителен съвет, в който членуват избрани от Общото събрание организации. Всяка организация участва с един представител. Управителният съвет подкрепя, консултира и наблюдава работата на Секретариата и взема решения по ключови за Мрежата въпроси извън мандата на Общото събрание.

Весела Банова,
сдружение
„Дете и
пространство“,
председател

Георги
Апостолов,
фондация
„Приложни
изследвания и
комуникации“

Мария Гинева,
сдружение
„Бъдеще
за децата с
увреждания“

Мариана
Николова,
фондация
„Карин дом“

Иван Иванов,
Фондация
„Агапедия“

Д-р Радосвета
Стаменкова,
„Българска
асоциация
по семейно
планиране
и сексуално
здраве“

Ганчо Илиев,
сдружение
„Свят без
границы“

Контролен съвет

Контролният съвет извършва проверка на икономическото състояние на Мрежата в края на финансовата година, както и мониторинг през цялата година. Също така, КС следи за спазването на правилата и процедурите на организацията.

Калоян Дамянов,
„Национална
асоциация на
ресурсните
учители“,
председател

Спаска Петрова,
сдружение
„Нов път“

Албена Бонева,
фондация
„Ръка за помощ“

Секретариат

Секретариатът е 14-членният екип, който отговаря за оперативното прилагане на стратегическите цели на Национална мрежа за децата и 8-те регионални координатори, които прилагат Стратегията на Мрежата в отделните региони.

Екипът на Секретариата на Национална мрежа за децата има четири отдела – „Програмен отдел“, Отдел „Развитие на мрежата и детско и младежко участие“, Отдел „Комуникации и кампании“ и „Административен отдел“. За повече информация и контакти вижте <http://nmd.bg/za-mrezhata/>

ДАРТЕЛИ И ПРИЯТЕЛИ

От името на всички организации, които членуват в Национална мрежа за децата, екипът на Секретариата сърдечно благодари на своите партньори и приятели.

Хората и компаниите, които работиха заедно с нас за по-добро бъдеще за децата в България, са:

Борика – Банксервиз АД, които подкрепиха проекта Къща на децата с дарение на стойност 15 000 лв.

Мтел, които подкрепиха организирането на церемонията Златна ябълка с 5 000 лв.

Фикосота Синтез, които дариха над 15 тона хигиенни и почистващи материали, които бяха разпределени сред най-нуждаещи се семейства в цялата страна с помощта на организациите членове на Мрежата;

Американската търговска камара и нейни членове, които подкрепиха финансово проекта Училището като център в общността;

Михалково – един от най-старите производители на бутилирана минерална вода в страната, които подкрепиха церемонията за годишните награди „Златна ябълка“.

Национална гимназия за приложни изкуства „Свети Лука“ – нейният директор г-жа Балева и талантливите деца от 9 клас, които безвъзмездно създадоха уникалните статуетки за 10-те категории в юбилейното издание на Годишните награди „Златна ябълка“.

България Еър, благодарение на която бе осигурено участието на две български деца в международния форум на Eurochild в Брюксел, посветен на правата на децата.

Анна Ризова-Нойкова (Дизайн фор френдс), която подкрепя визуалната идентичност на организацията;

Мариета Василева (Таралез), която реализира основни печатни материали на организацията;

Над 155 индивидуални дарители, които се включиха в кампанията за набиране на средства в международната платформа GlobalGiving

и много други организации и хора, които ни помагат ежедневно в реализирането на нашите проекти и дейности.

ДОНОРИ

THE VELUX FOUNDATIONS

VILLUM FONDEN × VELUX FONDEN

ЧЛЕНОВЕ НА МРЕЖАТА ПРЕЗ 2016

Област Благоевград

Сдружение „Обществен съвет по образование“ – Гоце Делчев

Област Бургас

Сдружение „Верният настойник“ – Бургас
Асоциация „Деметра“ – Бургас
Сдружение „Областен ромски съюз“ – Бургас
Сдружение „Петлите“ – Бургас
Сдружение „Усмивка“ – Бургас

Област Варна

Асоциация на родителите на деца с дислексия – Варна
Сдружение „Гаврош“ – Варна
Сдружение „Евроинтеграция“ – Варна
Фондация „Карин дом“ – Варна
Сдружение „Василица“ – Варна
Агенция за социално развитие Вижън – Варна
Фондация „Радост за нашите деца“ – Варна
Социална асоциация „Св. Андрей“ – Варна
Семеен център Мария – Варна
Сдружение „Спина бифида и хидроцефалия“ – Варна
Сдружение „Съучастие“ – Варна
Сдружение „Цветно бъдеще“ – Варна

Област Велико Търново

Фондация „Международна социална служба“ – Велико Търново
Сдружение „Младежка толерантност“ – Горна Оряховица
Център за междуетнически диалог и толерантност
АМАЛИПЕ – Велико Търново

Област Видин

Сдружение „Организация Дром“ – Видин

Област Враца

Сдружение „Първи юни“ – Бяла Слатина
Сдружение „Враца софтуер общество“
Сдружение „Дом на науката и техниката“ – Враца
Сдружение „Нов път“ – с. Хайредин
Училищно настоятелство на ОУ „Христо Ботев“ – с. Търнава

Област Габрово

Сдружение ИМКА Габрово
Сдружение „Социален диалог 2001“ – Габрово

Област Добрич

Фондация „Ръка за помощ“ – Добрич

Област Кърджали

Сдружение „Инициатива за

развитие – Кърджали решава“ – Кърджали

Област Кюстендил

Сдружение „Знание, успех, промяна“ – Дупница
Сдружение „Ларго“ – Кюстендил
Родителско настоятелство на ЦДГ „Калина“ – Дупница

Област Ловеч

Сдружение „Екомисия 21 век“ – Ловеч
Сдружение „Знание“ – Ловеч

Област Пазарджик

Фондация „Бъдеще“ – Ракиweitово
Фондация „Жулевия дом“ – с. Лесичово
Фондация „КУЗМАНОВ“ – с. Звъничево
Фонд за превенция на престъпността ИГА – Пазарджик
Фондация „Социални практики в общността“ – Пазарджик

Област Перник

Фондация „П.У.Л.С.“ – Перник
Сдружение „Бялата лястовица“ – Трън

Област Плевен

Плевенски обществен фонд
„Читалища“ – Плевен

Област Пловдив

Асоциация „Голям брат, голяма сестра“ – Пловдив
Национален алианс за работа с доброволци – Пловдив

Област Разград

Сдружение „Жанета“ – Разград
Младежки форум 2001 – Разград

Област Русе

Сдружение БРТИМ – Русе
Сдружение „Еквилибрум“ – Русе
Европейски център по медиация и арбитраж (ЕСМА)
Фондация „Каритас – Русе“
Клуб „Отворено общество“ – Русе
Център Динамика – Русе

Област Силистра

Женско дружество „Екатерина Каравелова“ – Силистра
Сдружение „Надежда за добро бъдеще“ – Силистра

Област Сливен

Дружество за подкрепа на деца и лица с умствени, физически и сензорни увреждания „Св. Стилиан Детепазител“ – Сливен
Фондация „Здравето на ромите“ – Сливен
Фондация ИРА – Сливен

Фондация „Лекари на света“ – клон България – Сливен
Сдружение „Ромска академия за култура и образование“ – Сливен

Област София-град

Фондация „Агапедия – България“
Алианс на българските акушерки
Сдружение за български семейни ценности, традиции и култура „Българче“
Сдружение „Алфа клуб – да оцелееш“
Асоциация за ранно детско развитие
Асоциация „Родители“
Фондация „Благотворител“
Българска асоциация на осиновени и осиновители
Българска асоциация за семейно планиране и сексуално здраве
Българска педиатрична асоциация
Български желзински комитет
Фондация „Българско дете“
БНК „Заедно за децата“
Българска тренировъчна централа
Сдружение „Дете и пространство“
Фондация „Детски книги“
Сдружение „Деца и юноши“
Фондация „Деца на България“
Фондация „Еврика“
Фондация „Екип“
Фондация „Заедно в час“
Фондация „За майчино и детско здраве“
Фондация „За нашите деца“
Фондация „Здраве и социално развитие“
Фондация „Здравни проблеми на малцинствата“
Институт за насърчаване на професионалното образование и обучение
Институт за социални дейности и практики
Фондация „Конкордия България“
Фондация „Международна награда на херцога на Единбург“
Международен правен център
Младежка фондация Арете
Фондация „М&М Физио“
Национална асоциация за приемна грижа
Национална мрежа на здравните медиатори
Фондация „Надежда за малките“
Сдружение „Надежда за нас“
Национален ученически екопарламент
Национален център за социално и емоционално развитие
Сдружение „Общество за всички“
Фондация „Пайдея“
Фондация „Партньори – България“
Проект „Права на човека“

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“
Фондация „Приятелите 2006“
Сдружение „Ре-Акт“
Сдружение Рийчаут.бг
Сдружение за прогресивна и отворена комуникация – София
Фондация „Сийдър“
Фондация „Стъпка за България“
Фондация „Стъпка по стъпка“ – София
Театрално-социална формация „Театър Цвете“
Сдружение за педагогическа и социална помощ за деца ФИЦЕ-България
Фондация за децата в риск по света
Фондация „Цветан Цанов“
Фондация „Център Надя“
Сдружение „Център за приобщаващо образование“
Център за психосоциална подкрепа
Habitat for Humanity
SOS Детски селища – България

Област София

Сдружение „За един по-добър живот“ – Челопеч

Област Стара Загора

Сдружение „Бъдеще за децата с увреждания“ – Казанлък
Читалище „Възродена искра“ – Казанлък
Сдружение „Детелини“ – Чирпан
Национална асоциация на ресурсните учители – Стара Загора
Сдружение „Самаряни“ – Стара Загора
Сдружение „Свят без граници“ – Стара Загора

Област Търговище

Сдружение „Академика 245“, Антоново
Асоциация Ная – Търговище
Клуб на нестопанските организации – Търговище

Област Хасково

Сдружение „Деца и семейства“ – Хасково
Фондация „Подари усмивка“ – Димитровград
Сдружение „Шанс и закрила“ – Хасково

Област Шумен

Асоциация SOS жени и деца, преживели насилие – Нови пазар
Женско ромско сдружение „Хаячи“ – Нови пазар

Област Ямбол

Общинско училищно настоятелство – Болярово
Читалище „Умение 2003“ – Ямбол

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

www.nmd.bg / facebook.com/nmdbg

